

نوی سبک او نوی ادب

د

Ketabton.com

اروانباد استاد گل پا چا الفت

فهرست

سر ليك:	مخ:	سر ليك:	مخ:
دخداى قانون	۱	دظالم فلسفه	۷
دكفار فكتور	۱-۲	دستور العمل	۸
زه خبرننه وم	۲	اصلى غل	۹
دخيرخاوننه د	۳	دغلو و منطق	۹-۱۰
ديمر كراسى	۳-۴	دغلوډيه وه	۱۰
عشق	۴	دحكايم اش تباہ	۱۰-۱۱
عمل	۵	خه لري او خه نه لري؟	۱۱
دايمان خاى زره دى او دى بې زره		آمور او مامور	۱۲
دى	۵-۶	توره پورده	۱۲-۱۳
زمور بباغ	۶	دژوند نغمه	۱۳
ببې تمپي زي	۶-۷	خوشحالې	۱۳-۱۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دخدای قانون

مونږ د خپلو کورونو له څنگه په ډیره کښې ناست وو. له پاسه یولاروی راغی، د ونې ډډ ته یې ډډه ولگوله. ډوډۍ یې له ملا نه پرانیستله په مزه مزه یې له څه شي سره خوړله. مونږ ډیر وړي تړي وو، هغه ځان مور کړ او یخې اوبه یې وڅکلې مونږ روژه وو هغه بوزه وه، ځکه چې په مسافر باندې روژې نشته. لاروی ویل: ماته د خوړلو اجازه شته تاسو ته نشته.

ما ته خدای (ج) خواړه او اوبه روا کړیدی په تاسو یې ایسار کړی دی. داد خدای قانون دی، ددی قانون په رمزاو معنی تاسی نه پوهیږئ. د خدای کارونه بی حکمته نه دي.

تاسی ددغه عملی تعلیم په اصلی معنی ښه فکر وکړئ! تاسې ولې وړي یاست او زه موریم؟ زه په کار او مقصد پسې روان یم ناست نه یم زما په ژوند کښې دریدل نشته ځکه ما نه وړی کوي؟ تاسې ځای په ځای پراته یاست ستاسې حرکت لنډ دی ځکه یې وړي کړئ.

تاسې دخدای قانون منلی دی مگر پوه شوي پرې نه یاست. زه ددې دپاره راوگرزیدم چې تاسې پوه کړم او له لورې نجات ومومئ.

پاخیږئ، راون شی اولری ځای په نظر کښې ونیسئ لوره او تنده په توقف اوسکون کښې ده په حرکت کښې نشته.

دکار فکر

دکورمیرمن ناروغه وه، د دوا پیسې نه وې، غله خلاصه وه ماشومان وړي وو، په کور کښې څه نه و پاتې چې پیسې پرې نغدې شي.

د کورخاوند یوه ورځ په پور پسې وگرځیده، دوستانو، اشنا یانو خپلوانو هیڅ ورنکړه.

بله ورځ په کدایي پسې ووت دستخیانو او غنیانو له کورونو نه نا امیده راغی.

دریمه ورځ ورته دکار فکر پیداشو کارته یې ملا وتړله په کار پسې روان شو، کاریې وکړ په دغه ورځ یې کورته دوا او ډوډۍ راوړه د کورمیرمن او ماشومان ډیر خوشحاله شوه.

چې رنځور جوړشي او وړي مورشي له دښه لویه خوشحالي بله نشته.

که څوک خوشحالي غواړي په کار کښې دې ولټوي.

د رنځو رانو علاج په کار باندې کیږي.

چې وړي مړوي هغه کار دی.

چې سړی خوارشی او خپلوان ترینه لاس واخلي.

چې څوک پور ورنه کړي او اشنایان نا اشنا شي.

چې سخيان ورته ووايي خدای دې درکړي.
چې له هرچا او له هرې خوا نا امیده شي.
په دغه وخت کې کار په کار پري.
پلار خپل حوی ته تریوه وخته ډوډۍ ورکوي بیا یې له خانه بېلوي.
چې حوی لوی شو بیا مور هم شیدی نه ورکوي.
مگر دکار مهرباني او احسان په هروخت کې وي.
دکار برکت په هیچا کې نشته.
هنه چې د خان مزدوري کوي خان څه نه ورکوي کارې ورکوي.
نوراشه! دکار سړی شه!
دکار سړی او د سردار سړی ډیر فرق لري.

زه خبر نه وم

له خوبه راوینس شوم ډیر وری وم.
تا زما له سر لاندې ډوډۍ ایښی و، ما نه لیده په دسترخان کې پته وه.
ما ستا دسترخان و نه لټاوه د خلقو درگاه ته ودرېدم.
زه خبر نه وم چې ډوډۍ زما له پښولاندې ده او ما پردۍ کورته لاس نیولی دی.
زه ډیر وروسته پوه شوم چې د ځمکې دسترخان له ډوډۍ ډک دی او زه گدایي کوم.
که زه پوه وای ما به د ډوډۍ دپاره ځانته دومره باداران نه پیدا کول.
زه ستا د درگاه د خاورو په قدر پوه نشوم، زه نه وم خبر چې په دې خاورو کې هر څه شته.
هوا تازمونږ دپاره ډیر څه پیدا کړي دي مگر مور نه یو پوه شوي.
لکه چې د ځمکې په مخ د تېرو دپاره ډکې ویاېې او ډک سیندونه بهیږي د ورو دپاره هم په هره پوله ډوډۍ ایښې ده.
هلې! زر کوئ! دغه وري فقیران خبر کړئ چه د خدای دسترخان ولټوي.
ټول نعمتونه همدغلته دي.
له خلقو سره بې له کاره اوبې له زیاره څه نشته.
تاسې د خدای په نامه له چانه څه مه غواړئ.
د خدای په نامه څه ورکړئ ځکه چه خدای تاسو ته هر څه درکړي دي که تاسې هر څه ولټوئ په دغو خاورو کې یې مومئ.
په لټولو هر څه پیدا کړی.
که تاسې وزگار کېښنی او هر څه له ځانه وغواړئ هر څه شته، که گدایي کوئ هیڅ نشته.

دخیر خاوند

هغه خپله غوا په پولو او لښتوپووله.

دهقانان پوهیدل چه دی پردی کبست په غوا باندي نه خوري.

غوا به کله کله د خلقو کبست ته خو له اچوله مگر ده یې جلب نیوه.

دغه لږه زیان دقصد له مخې نه و حکه چا څه نه ویل.

دغوا خاوند پوهیده چه په پولو او لښتو باندي غوا ښه مړیږي.

که غوا خوشې وي او پردی شوتله خوري یا ټنډیږي یا لنډی اوبوچی کورته راخی.

دده غوا کتاره نه وه، ډیرې ښې شوي یې کولې هرچابه ویل چه ډیره ښه غوا ده.

دغوا شوي او شرومې هغه یواځې نه خورلې دمېلمنو د مسافرو د همسایه گانو برخه هم په کښې وه.

خلقو ویل: دا سړی ډیرښه سړی دی داکور د خیراو برکت کوردی.

هوا څوک چې خپل نفس دغسې وساتي او جلب یې خوشې نه کړي هغه دخیراو برکت خاوند دی.

د هغه ضرر چاته نه رسیږي خیر یې رسیږي.

د هغه غوا هم وری نه پاته کیږي او شوي یې ډیرې دي.

دیمر کراسی

په شفتالو کښې زری دی په زری کښې دشتالو ونه ده، دغنمو په وړو کښې دانې شته په دانو کښې همدغسې وري شته.

په چرگه کښې هکی ده په هکی کښې جرگه.

دغه یوه دانه پندانه چې کورې ټل اوپلته دواړه لري او په حقیقت کښې بله ډیوه ده مگر ستا سترگې پټې دي دغه رڼا

نه ویني.

ته نه یې خبر چې په یوه دانه اوپه یوه څاڅکی کښې عالمونه پراته دي.

ته پخپله هم دغنم په دانه کښې ویده وې بیادې په یوه څاڅکی او بوکښې لامبو وهله نن ځانته لوی سړی وایې اوپه

لویه بیړۍ کښې ناست په لویو سیندونو کښې حرکت کوي.

څه شی چې ته وړوکی گڼې هغه هم لوی دی.

یا هغه چې تاته لوی ښکاري هغه هم لوی ندی.

ته ونه لویه گڼې هغه په یوه زری کښې ده.

تاته زری وروکی معلومیږي په هغه کبې غټه ونه خای شویده دغه غټه هندوانه چې گورې کال ته نشي پاتې کیدای اوعمرېې ډیر لږدی.
دغه دهندوانې کوچنی زری تاته هر کال تازه هندوانې درکوي.
دزري قیمت له هندوانې نه لږ نه دی.
هندوانه په زري کبې ساتلی ده که زری ورک شو هندوانه ورکېږي.
که میندی اوپلرونه خپل واړه ماشومان ساتي واړه اوکوچني هم قام اوټبر ساتي.
نوراشه! هیڅ شی وروکی اوکوچنی مه گڼه ځکه چې دلته غټ اوکوچنی لوی او وروکی نشته ټول برابر دي یواځې خدای لوی دی اوبس.
دنن ورځې دیموکراسي له همدغسې ژورې کتنې څخه پیداشوه او د ډیر دقت نتیجه ده.

عشق

ته له ډیرقوت او ډیرو لښکروسره په دغه ښار راغلي.
ددې ښاره له خلقو سره دې ډیر جنگونه وکړه.
له دی خوا له هغی خوا ډیر خلق ووژل شوه، ډیرې وینې تویې شوې، ډیرې ککړۍ له پښو لاندې شوې.
ستا مخه چاوشوه نیولی.
تاد ډیرو مړو په سرونو پښې کېښودې او په ډیرقوت له خپلو لښکرو سره دلوی فاتح په شان ښارته رانوتلی.
ته ډیر په قاروې تاغوبنل چې ښار لوټ کړې او قتل عام جوړ کړې.
مگر داکار تا ونشو کړای.
ستا مخې ته دښار یوه ښکلې پیغله راغله ستا زړه یې ویوور.
تا خپل زړه دهغې له پنجو خلاص نکړای شو او له خپل ټول قوت سره یوې پېغلي ته تسلیم شوې.
تا په ځان باندي د یو فاتح کمان کاوه مگر فاتح بل څوک و.
ته نه وې خبر چې دننه په ښار کېنې بل راز قوت موجود دی.
تا په ډیر زور او قوت ځان اسیر کړ او د خپل اسارت لپاره دې ډیرې قربانۍ ورکړې.
که له تاسره دغه قوت نه وای اوشکست دې خوړلی وای نه اسیر کیدې، دعشق مقام ته رسیدل څه اسانه کار نه دی.
ته اوس دا ښار نشې لوتولی دا خلق نشې وژلی ځکه چه عشق اومحبت اجازه نه درکوي.
ته باید ددوئ خدمت وکړې او ددوئ خدمتکار شي.
هوا عشق له پادشاهانو نه خدمتکاران جوړولی شي.
دلته سکندر بل راز کيږي او دجهانگیری حرص نه پاته کيږي.
سنگر څوک نشي ماتولی دلته زور او قوت ماتيږي.

عمل

هغه خپله امسا ټکوله او بازارته راغی.
په سترگو بې څه نه لیدل خو په نامه یې هر څه پېژندل.
له ده نه خپلو ماشومانو وڅکې غوښتې وې.
دی په وڅکو پسی راغلی و.
دغسې ډیر رانده بازارته راځي او څه اخلي.
دکانداران دهنوی په سترگو کښې خاورې اچوي او ردي مالونه ورکوي.
ده ته یې هم له خاورو نه ډکې وڅکې ورکړې او هر څه په کښې گډوو.
هغه روان وو او خولی یې له لاسه خوشې شوه.
د هغه ارزو له خاورو سره برابره شوه.
هغه دزمکې په سرلاس وگوزاوه او هر څه یې ټول کړه.
هغه نه پوهیده چه خپل کورته څه شی وړي؟
ده غوندې ډیر رانده دلته راځي اوله ځانه سره څه وړي چې د وړلو نه دی.
هوا! دړندو عمل همدغسې وي.

دایمان ځای زړه دی او دی بې زړه دی

چې وروکی و له شیتکو او پیرانو ډاریده.
چې لږ غوندې غت شو د ملا صاحب له ډاره په سبق نه پوهیده په کور کښې د ادې ډارو د باندې د دادا.
اوس چه لوی دی دماسلانو ډار، دخان ډار، د ملک ډار، د حاکم ډار یې په زړه کښې ټینګ ځای نیولی دی.
په چول او بیدیا کښې له غلو ډار پري، په کوروکلی کښې له غلیمانو په ښار کښې له پولیسانو، دایمان ځای زړه دی او
دی ډیر بې زړه دی.
د شپې په خوب کښې هم ډار پري او خپکې یې نیسي.
لویه خدایه! په کوم زړه کښې چې دومره ویره وي، ستا ویره ډیره نه ځای پري ستا خوف ته ډیر لږ ځای پاته کیږي.
که ستا ډار او د ظالمانو ډار په یوزره کښې یوشان موجودوي له ډڼه لویه گناه بله نشته.
کشکې دوی یوازې له تا ډار یدلی اوستا د دښمنانو ډار یې په زړه کښې نه وای.

دخلقو ډار ستا ویره په زرونو کښې کموي او ایمان ته زیان رسوي.
ستا ضعیفه بنده گان یوازې له تانه نه ویرېږي له نورو نه هم ویرېږي. دوی اوس د زورورو له ډاره حق نشي ویلی او ته
د حق طرفدار یې.
ته په دروغو خپه کیرې دوی له ډاره رښتیا نشي ویلی.
ستا ظلم نه دی خوښ دوی له ویری د ظالمانو خدمتونه اوصفتونه کوي.
هغه مسلمان چیرته دی چه یوازی له تا ډارېږی او بس.
ستا بنده باید د ډار بنده نه وي، د نمرود له اوره یې سترگه ونه سوزي، د فرعون په مقابل کښې مغلوب نشي، له مرگه ونه
ویرېږي.

زموږ باغ

ددې باغ ونې ټولې زرې دي، ډډونه او ښاخونه یې وچ دي، په میوو کښې زښت ډیر فرق راغلی دی میوو لآخه چې
سیوری هم نیم نه دی پاته، تازگي نشته، خیابانونه اوچمونه خراب دي، باغ ټول اغزو اوناکاره بوټو نیولی دی.
د گالانو یونیم بوټی که وي هغه دربو او کبلو لاندې کړېدی دلته اوس طوطیان اوبلبلی نه راځي پدی چمن کښې اوس
خاروی خري، دونو پانې په پسرلي کښې زیرې ښکاري.
داونې ټولې دوهلو دي.
ددې زرو ونو نیلو اورینو ټوله ځمکه نیولې ده. د ځمکې قوت یې ډیر کم کړیدی مگر ځانکو اوبناخونو ته یې فایده
ډیره لږه رسیري داونې اوس بې ثمره او بې حاصله دي.
د باغ خاوند باید ټولې له بیخه وباسي. په ځای یې نوي نیالکي کیردي. مونږ باید ډیر انتظار وکارو چه دلته بیا سیوری
اومبوه پیداشي او پدی باغ وېن کښې بیاتازگي ووینو.
که مالیار کال په کال چینجنې زرې ونې اېستلې اونوي نیالکي یې په ځای ایښودلی باغ به اوس هم هماغسې
سمسور و.

د باغ عمر او د ونو عمر به یوشان نه و.
ونې به ور کېدې باغ به نه ور کیده.
اجتماعي ژوند به له فردي او شخصي ژوند نه نه قربانېده.
څوک چې زرې ونې په باغ کښې ساتي باغ به یې همدغسې وي.

بې تمیزی

ډیرښه آس و، خو د بې تمیزو په لاس کښې وو.

څوک يې په قدر پوه نشوه باوغان پرې موره کينسوده.

ديابو کاريې ترې واخيست.

هغه خبر نه و، چه دغسې آس دپادشاهانو په کمند کښې هم نشته اوقيمت يې ډير زيات دی.

چيرته چې علم او فراست نه وي خلق د آس او يابو فرق نشي کولی هلته عربي اسونه له مورولاندي زخميان شي او

دخرو په غاړه دزرو کتوری وي.

په دغسې وخت کښې چې عمومي شعور ږوند وي اوڅه نه ويني حافظ دخلقو دې تمیزی اعلان کوی:

اسپ تازی شده مجروح بزير پالان

طوق زرین همه درگردن خرمی بینم

د ظالم فديفه

يوسړی دغليمانو په خوله شل کاله بندي شو.

هرچا به ويل حاکم ناروا وکړه، دومره ظلم هيڅوک نه کوي. دلته عدالت نشته، قانون ته څوک نه گوري، په بدو او رشوتونو هر څه کيږي مونږ له دې حاکم سره نور گذران نشو کولی.

بندي چې له زندان نه راووت د هنر او کمال نوم يې په وطن کښې خپورشو او ډير دکارسړی وخوت.

حاکم ويل: زه پوهيدم چې دی بې گناه دی، مگر که مادی نه وای بندي کړی، غليمانو واژه يا به ده څوک وژلی و، ده بې زندانه ژوند نشو کولی دده حيات په خطر کښې و، دده دغه هنراو کمال د زندان برکت دی که دی پوه شي، ماله ده سره ډير لوی احسان کړی دی. انسان پخپل خيروشر نه پوهيږي ډير ځله په ښو باندي دبدو کمان کوي.

که دی پوه شي بند يتوب دده دپاره خير و، ما دده خير په زندان کښې لیده.

ډير کارونه دي چې په ظاهره بد معلوميږي په حقيقت کښې ښه وی، د خلقو په نظر کښې ظلم وي چې فلسفه يې ولټوي رحم او د لسوزی وي.

ناپوهه خلق خير خواهان نه پيژني، په احسان نه پوهيږي، دوستي ورته دښمني ښکاري، په مدرسه باندي د زندان کمان کوی.

مور ددوی په خوشحالی پسې نه گرزو، ددوی په خير پسې گرزو.

دوی په خپل خير نه پوهيږي او خپل خير نشي سنجولی.

دستور العمل

خاص مجلس و، ټول غلي ناست وو، يوهم خبرنه و چې څه به وايي؟ دومره پوهيدل چې مطلب ډير مهم دی. پس له څه قدر سکوت نه، هغه وويل: غيرله سرو او سپينو ډير قيمت بهانه شته چې جواهر او الماس هغومره قيمت نه لری حکومت بايد هغه ډير ټينگ وساتي.

که هغه و، هرڅه شته، که هغه نه و هيڅ نشته، د حکومت اساس او پيښاد هماغه دی، بې له هغه حکومت نشی قايمېدلی.

د خزانو ساتنه هغومره ضرورنه ده، د هغه شی ساتل فرض دی.

د سياست په دنيا کې هيڅ شی هغومره قيمت نه لری.

په دې خبره ټول په فکر کېښي شوه.

چا گمان کاوه چې مراد عدالت دی حکومت بايد دغه شی ډير ټينگ وساتي اوله الماسو نه يې بهتر وگڼي.

د ځينو دا خيال و، چې د مملکت استقلال له هرڅه نه زيات قيمت لری، يو سياستمدار بايد د همدغه شي د ساتلو ډير ټينگه توصيه وکړی.

څه نورو تصور کاوه چې مقصد د ملت خوشحالي ده.

د يوه ديموکرات حکومت اساس همدغه دی جواهر او الماس دومره قيمت نه لري.

پس له يو څه وقيې هغه خپل مطلب ښکاره کړ.

هغه پوهيده چې زما په خبرو پوهېدل څه اسانه کار نه دی.

هغه وويل: د حکومت ډار بايد ډير ټينگ وساتل شي او حاکمان له ډير تشدد نه کار واخلي، د حکومت ډار که د خلقو په سترگو کېښي و خزانو ته څوک کاره نشي کتلی له گدامو نونه مړک هم غله نشي ورلی، سره او سپين که په ډاک پراته وي څوک ورته نه گوری. که دا ويره د خلقو په زړه کېښي وه ظلم ته به عدالت وايي بې رحمي به رحم گڼي. که ډار نه و او خلک سپين سترگی شو نو بيا گزاره ډير مشکله ده.

تاسې کوبښي وکړئ چې دغه ډار د خلقو په زړونو او سترگو کېښي وساتئ او دا قيمت بها څيز ضايع نشي، ددی شي په قيمت باندي ښه پوه شئ!

دا هغه شی دی چې په وينو تويولو په کورونو وړانولو په مالونو لوټولو لاس ته راغلي دي. تاسی يې په آسانه مه ورکوئ!

اصلي غل

ستا خونبه چه غل ورته وابهې که دغلو مل؟ زه يې غل بولم.
ددي غله لاس قاضي يا مفتي نشي پريکولي.
دده له لاسه هرڅه کيږي او ډير قوت ورسره دی.
حاکمان ده ته څه نشي ويلي.
دپوليسانو زور په ده نه رسيري.
ددي غله احترام قوماندان هم کوی.
داغل ډير زورور غل دی.
دده مخه څوک دورځي هم نشي نيولی.
دی دسر کار په مال کبې هم برخه لري، او په خزانه کبې شريک دی.
په ده باندی هيڅوک دعوه نشي کولی.
ده ته يواځي زه غل ويلي شم اوس.
دا هغه غل دی چه له سترکونه رانجه نه پتوي سترگې پتوي.
غله پيسې پتوي.
دی غله پتوي، خيانتونه پتوي، ظلمونه پتوي.
اصلي غل همدغه دی.
ترڅو دی ورک نشي غله نه ورکيږي.

دغلو منطق

له ورځې نه شپه بڼه ده او له رڼا نه تورتم.
شپه دراحت دپاره ده، ورځ د زخمت دپاره.
دعیش او عشرت وخت شپه ده.
سازونه سرودونه په شپه کبې وي.
وصالونه په شپه کبې صورت نيسي.
ساقی او شاهد د شپې بڼه بنکاره کيږي.
بزم محفلونه د شپې وي.
دحيات اوبه په تورتم کبې دی.
په تياره کبې دستر او پرده پوشی راز پت دی.
تاسې دتورتم په قدرنه پوهيږئ.
شپې لکه د خوبانو زلفې چې هرڅومره اوږدې وي هغو مره بڼې وي.
په سپينو مخونو باندې بايد تورې زلفې خورې وي.

بنکلي او بنایسته میرمنې په تورو پردو کښې پټې ښې دي.
مور او دوی د پردې ترشاپه تیاره کښې هر څه کولی شو.
که زموږ له عملونو پرده لري شوه او هر چا په رڼا کښې ولیدو مونږ ته به په نفرت وگوري.
زموږ دپاره شپه ډیره ښه ده.
تاسې کونښن وکړئ چې دورځې هم تورتم او تیاره وي.
د وهم او خوف تیاره د ورځو رڼا کموي.
له ظلم سره ظلمت او تورتم تړلی دی.
د ورو خلقو په سترگو باندې توره شپه وي.
د ناپوهۍ تیاره له شپې نه کمه نه ده.
باید تل تر تله تیاره وي ځکه چې د حیات اوبه په تورتم کښې دی.

د غلو ډیوه

سپورمۍ ورکه شوه، شپه ډیره تیاره وه، غله په تورتم کښې راغله په کاله ننوتل.
دوی خبر نه و چې ښه ښه مالونه چیرته ایښي دي، ځکه یې ډیوه ولگوله او مال یې لټاوه.
د کوروکلي خلقو چې رڼا ولیده راپا خېدل د غلو مخه یې ونیوله او غله یې وپېژندل.
یوه وویل: له تورتم نه د غلو ډیوه هم ښه ده.
مور غله په رڼا کښې ولیدل او راوینس شو.
هو! مور غلو راوینس کړو.
زموږ په کور کښې غلو ډیوه ولگوله.

د حاکم اشتباه

دومره ظلم او ستم، دومره تغافل او بې پروايي، دومره کبر او غرور.
داسې سخت زړه؟
بې رحمې او بې غوري انتها ته ورسیده.
د زړونو له ازاره هیڅ نه وپریږي.

زما په ژرايي زره نرم نشو.
زما فريادونه نه اوري.
زما عذرونه او زاري-تاثير نه لري.
زه په ډيراميد ورشم. زما په زره کښې ډيرې خبرې وي.
زه وایم خپل ټول عرضونه به وکړم.
هغه لکه برېښنا د سترگو په رڼې کې له سترگو پنا شي.
له ډيرې استغنا راته گوري هم نه.
عاشق د معشوقې له لاسه دغه راز شکايتونه کول.
حاکم اشتباه وکړه، هغه يې سياستاً بندي کړ او په سياسي بنديانو کې حساب شو.
آه د وطن ميان په دغسې خبرو زندان ته ځي.

څه لري او څه نه لري؟

زمکې لري، ژرندې لري، قلاکاني لري.
راډيو نه لري، موټر نه لري چوکۍ نه لري.
سرلري، سترگې لري، زره لري غوړونه لري.
ذوق نه لري، فکر نه لري شعور نه لري احساس نه لري.
ټغرونه لري، توشکونه لري، رخت خوابونه لري.
جارونه لري، ځنډل نه لري، مينځل نه لري.
گوځانې لري، طبيلې لري، تحويلخانې لري.
حمام نه لري تشنات نلري، صابون نه لري.
جوار لري، غنم لري، وريجې لري، پيسې لري.
خيرات نلري، زکوه نلري، صحت نلري، راحت نلري.
حرص لري، غم لري، سودا لري، ظلم لري، ناروا لري.
قناعت نلري، صبر نلري، فضليت نلري، رحم نلري.
جهل لري، بخل لري، حسد لري، رقيب لري، دښمنان لري.
علم نلري، اخلاق نلري، سواد نلري.
زمان لري، نمسي لري، لوني لري، وروڼه لري.
مکتب نلري، معلم نلري، ملا نه لري، ميرزا نلري.
کبر لري، غرور لري، بدبيني لري بدگماني لري.
انصاف نلري، ضمير نلري، وجدان نلري.
څوک؟
زموږ خان او زموږ ملک.

آمر او مامور

زه به په تريو وچولي خبرې كوم.
ته به لکه مجرم کور اورمير ولاړې بلې صاحب به وايي.
زه به په هر کار کښې کارلم.
ته به زما په کار کښې د فکر کولو حق هم نه لري.
زه به هيڅ نه كوم، ته به زما په امر هر څه کوي.
خدمت به ته کوي نام نيکي به زما وي.
کار به زه وړانوم ملامت به ته يې.
څومره چې له مرگه وپريږي له مانه به هم ډارېږي.
په هره اندازه چې له ژوند سره علاقه لري له ماسره به يې هم لري.
يوآزي محبت مي نه دی په کار زماله خوفه بايد زرونه ورپيږي.
زما په حضور کښې بي له عجز و نياز هېڅ خدمت نه قبلېږي.
که د عاجزي او دغلامۍ خوی درسره و هر راز خيانتو نه دې معافېږي.
پام کوه! چې پخپل خدمت اولياقت مغرور نشي.
هرکله چې راځي که هر څومره مهم کارونه دې کړي و لکه کنهگار سر ټيټۍ راځه!
خپل خدمتونه مه يادوه!
په قانون استناد مه کوه!
مانه ځان وسپاره زما په خوشحالي کښې هر څه ولټوه ستا ترقي زما په اطاعت پورې تړلې ده.
ستاتر فيع په همدغسې تواضع کښې پته ده، ته خپل ځان او خپل حد وپيژنه.
ته ښه فکر وکړه چې څه څوک يم او ته څوک يې!

توره پرده

سپورمۍ چې په تورو وريځو کښې پته شي په جهان باندي توره پرده غورپيږي او هرڅه په تورتم کښې ورک وي.
په دغسې توره تياره کښې دانسان بينايي کارنه کوي، رانده او دنظر خاوندان يوراز وي، ښه مخونه او بد مخونه فرق
نه لري دسپين او تورتميز نشي کيدای خپل او پردی نه پيژندل کيږي.
د حقيقت او جمال رڼا له سپورمۍ نه کمه نه ده.
ددې سپورمۍ پتوالۍ په سترگو لا څه چې په زرونو هم تياره راولي که داتياره ورکه نشي او دغه رڼا له توري پردې
لاندي وي، د ذوق اونظر د خاوندانو شپه نه سبا کيږي.
دشعر او ادب دنيا نه جوړېږي.

فکر شعور او احساس نه وینږي.

دکار او حرکت اراده نه پیدا کړي.

د ژوند نغمه

ټول غلي دي، هيڅوک څه نه وايي، دژوند نغمه غلي ده په دغسې خاموشۍ کېنې ذوقونه مري، فکرونه محوه کيږي، نشاط او فرحت لکه وحشي مرغې له انسانانو نه تښتي.

زه غواړم ددغه سکوت طلسم مات کړم او خپله سرينده وغروم داسرینده مادعشق له هیواد او دبلبلو له کوره راوړیده.

زما دسریندې اواز ډیر خوردي.

راشئ! کښينئ! زما نغمې واوړئ!

زه نه غواړم چې ارزوگانې مړې او زورنه ساړه وي.

زه د احساساتو او جذباتو دوینولو لپاره راغلم.

دغه ده ما خپله سرينده راواخيستله خپلې نغمې شروع کوم.

دا څه وشوه؟ له دی سريندۍ نه خو هيڅ اواز نه پورته کيږي.

سرینده خو نه ده ماته، تارونه يې ټول په حای دي.

داولې نه غږيږي له دېنه لويه ضایعه بله نشته.

پوه شوم وپوهیدم داسرینده دبلبلو دکور ده او بې دگلونو له خوابل چيرته نه غږيږي.

داسرینده له عشق سره تعلق او ارتباط لري. تارونه يې هم په هماغه مقام پورې تړلي دي.

زه باید گلزار ته ننووزم او دگلونو په حرم کېنې دخپلې سريندې آواز واوړم.

زه باید دنرکس سترگې، دغوتې خدا، دچنډرولښتې، دسنبلو پريشانه زلفې وکورم او د حسن په کلزار کېنې خپله سرينده وغروم. بې له دېنه دغه خاموشي نه ورکيږي او خوشحالي نه پیدا کيږي.

دا تورې وريځې باید دلمر او سپورمۍ له مخې لرې شي.

دبلبلانو پنجرې اوقفسونه باید مات شي.

د باغ تړلی ور باید بیرته شي چې خوشحالی راشي او ذوق وشعور سترگې وغروي.

خوشحالی

ستا دشجاعت اوشهامت ترانه ډیره خوره ده.

داترانه ډیر مشهور شاعر جوړه کړه، سازندگانو ورته ډیرښه اهنگ پیدا کړ اوس يې د وطن جونه او پېغلې په ډیر شوق

وايي او ته يې په اوربدو ډیر خوشحاله يې.

ټول خلق تاته په ډير قدر او احترام گوري دا چه هلته يوځای بل ځای ستا دتورې او سر بازی صفتونه دي او نه له ډيرې خوشحالی په جامو کښې نه ځایيږي.

په هغه ورځ چې ته د جنگ او جگړې له ميدانه بريالی راغلي ستا په افتخار جشن ونيول شو په تا باندی له هرې خوا گلونه شيندل کېده ستا په غاړه کښې خلقو دگلوهارونه اچول ټولې سترگې تاته متوجه وې او په تا باندې خوشحالي وربدله. دا خوشحالی تاله هغه ځایه راوړه چې هلته دکوليو او بمونو باران وريده او ژوند ډير په خطر کښې و، ته به هر ساعت له مرگ سره مخامخ کيدې او ډير لوی غم در سره و.

هو! دمشرانو خوشحالی په همدغسې مشکلاتو او خطراتو او غمونو کښې پته وي او کوچنيان خوشې په خوشې خوشحاله وي.

((پای))

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**